

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-2383

22.06.2018

Прем'єр-міністру України

ГРОЙСМАНУ В.Б.

Шановний Володимире Борисовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Колеснікова Д. В., оголошений на засіданні Верховної Ради України 22 червня 2018 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 3 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

Україна, 01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5

вих. 34/180
від 21.06.2018р.

**ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРУ УКРАЇНИ
В. ГРОЙСМАНУ**

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ (у порядку ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата України»)

**Щодо кризи в системі
шкільної освіти**

Шановний Володимире Борисовичу!

Криза системи української освіти в Україні, яку спостерігаємо сьогодні, вже привела нашу країну на шлях стійкої інтелектуальної деградації і масового відтоку кваліфікованих кадрів.

Варто відзначити, що саме завдяки українській науці і десятків тисяч професійних педагогів були досягнуті величезні надбання в сфері освіти, які лягли в основу як колосальних соціальних перетворень, так і науково-технічного прогресу.

Зниження успішності, конфліктності, зростання числа хворих школярів, зниження навчальної мотивації, стреси, почуття тривоги, що викликається у майбутніх учнів необхідністю йти до навчального закладу, переконливо доводять існування кризи в освіті, яка отримала за останні чотири роки комплексний і системний характер.

Вітчизняна освіта в усіх своїх історичних формах завжди несла потужний потенціал розвитку українського суспільства.

Однак сучасна урядова реформа освіти зачіпає не тільки зміст освіти, створюючи системні проблеми в освітніх і виховних напрямках, але і руйнує структуру територіального розміщення освітніх установ. Руйнування системи сільських та міських шкіл є вагомою загрозою, коли освітні й дошкільні установи продовжують масово закриватися. Аргументація державних чиновників заснована на твердженні про нерентабельність і неефективність

сільських шкіл, що є безглуздою і неадекватною, бо наслідки цього вже очевидні. За даними Держкомстату, в навчальному році 2016/2017 кількість освітніх установ в порівнянні з попереднім навчальним роком скоротилася на 479 одиниць - з 17,3 тис до 16,85 тис. Більше ніж на 6 тисяч скоротилася і кількість вчителів - з 444 тис до 438 тис. Особливо небезпечні процеси «оптимізації» (закриття) відбуваються в сільській місцевості, де в зв'язку з урядової реформою освіти школи закривають, залишаючи лише, так названі опорні в рамках об'єднаних територіальних громад. Зокрема, станом на 1 вересня 2017 року в Україні вже функціонувало 16,18 тис. загальноосвітніх навчальних закладів (кількість шкіл скоротилась ще на 678 до 16 180 до 2017/2018 навчального року в порівнянні з 2016/2017 навчальним роком).

Слід зауважити, що починаючи з 2014 року кількість навчальних закладів (шкіл) скоротилася на 1424, з них 1310 тільки у сільській місцевості, а кількість вчителів зменшилася на 13,8 тис. Тобто в останні 4 роки спостерігається масове закриття освітніх установ та закладів, скорочення педагогічних працівників та скорочення державного фінансування.

З 1 вересня 2018 року має розпочатися впровадження в життя концепції «Нової української школи», яка передбачає революційні зміни самого змісту освітнього процесу, зокрема, це нові стандарти змісту загальної середньої освіти, що ґрунтується на компетентнісному та особистісно-орієнтованому підході до навчання. Також передбачено перехід до 12-річної середньої шкільної освіти, яка в суспільстві категорично не сприймається, тому що так названі реформатори не радилися з тими, кому доведеться втілювати нововведення. До того ж, планується і реформування системи управління середньою освітою, де школа має отримати право розробляти і впроваджувати власні освітні програми. Тобто відбувається примітивізація шкільної програми.

Тільки в нашій країні, згідно з реформою освіти, радикально скорочується вивчення таких предметів, як географія, фізика, хімія, біологія, об'єднавши їх в інтегральний предмет «Людина і природа» із загальним обсягом викладання всього лише три години на тиждень. Відповідь на питання, яким буде результат цих перетворень, очевидна - подальша інтелектуальна деградація підростаючого покоління, яке не буде здатне розуміти найпростіші причинно-наслідкові зв'язки.

Однією з головних проблем системи управління українською освітою – це відсутність стратегічного підходу. Стратегічні орієнтири освіти пред'являються фрагментарно, управлінські документи не містять розгорнутого стратегічного погляду на розвиток освіти і часто навіть суперечать один одному. У документах, які претендують на стратегічне значення, в основу освітніх стратегій покладаються швидко мінливі фрагментарні завдання, які помилково беруться за стратегічні пріоритети, котрі відволікають на себе колосальні ресурси і не приносять належних результатів.

Необхідно в терміновому порядку вжити заходів, щоб врятувати вітчизняну систему освіти, оскільки все більше українців втрачають в неї віру і все частіше вважають за краще навчання за кордоном. В останні роки тільки в сусідній з нами Польщі вже навчається близько 60-70 тис українських студентів

(вчорашніх школярів). В ситуації демографічної кризи, Уряд України має активно захищати національну систему освіти, а не знищувати її шляхом «реформ» під зовнішнім тиском.

Необхідно зрозуміти, що від якості системи освіти безпосередньо залежить успішний розвиток і перспективи нашої країни. Тому, проводити реформування в сфері освіти в таких вразливих умовах для майбутнього держави, можливо лише в ситуації чіткого усвідомлення того, чого ми прагнемо, та які перспективи для розвитку економіки й суспільства закладаємо. Нажаль, на сьогодні в Уряді цих понять немає і якщо метою освітньої реформи стає банальна економія коштів, то керівництво держави повинно усвідомлювати, що вирішуючи таким чином відповідні проблеми, Ви залишаєте без перспектив на достойне майбутнє всю країну. Не кажучи вже про фактично провалену державну програму «Шкільний автобус» та відсутність у школах підручників для 1-5 та 10 класів закладів освіти.

Нові технології кардинально змінюють життя людини і такі точні науки, як фізика, хімія та математика мають стратегічне значення в реальному часі та майбутньому країни.

У зв'язку з вищевикладеним та на підставі вимог ст.15 Закону України "Про статус народного депутата України", прошу надати мені відповідь у встановлений законодавством термін на питання: чи має Уряд України програму підвищення престижу української освіти, націлену на те, щоб припинити тенденцію відтоку молоді з України й повернутися до традиційних форм навчального процесу, де всебічний розвиток дитини і її інтелектуальне зростання буде в пріоритеті розвитку та що робить Уряд для забезпечення в повному обсязі у 2018-2019 навчальних роках матеріально-технічної бази освітніх закладів, особливо сільських?

З повагою
народний депутат України

Д.В. Колесніков
(посвідчення №180)